

Verslag over de doorlichting van het VTI 1 te Roeselare

	Hoofdstructuur	so
	Pedagogische eenheid	127779-111906-127787
	Instellingsnummer	127779
	Instelling	VTI 1
directeur		J. DECOCK
adres		Leenstraat 32 - 8800 ROESELARE
telefoon		051-20.02.88
fax		051-20.39.81
e-mail		johan.decock@sint-michiel.be
website/URL		http://www.vtir.be
	Bestuur van de instelling	116152 - VZW Scholengroep Sint-Michiel te ROESELARE
adres		Kattenstraat 33 - 8800 ROESELARE
	Scholengemeenschap	113266 - SGKSO Sint-Michiel te ROESELARE
adres		Kattenstraat 33 - 8800 ROESELARE
	CLB	115113 - Vrij CLB Roeselare te ROESELARE
adres		Kattenstraat 65 - 8800 ROESELARE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	27/02/2012, 28/02/2012, 29/02/2012, 01/03/2012, 02/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	27/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Eric Suys
	Teamleden	Agnes Geerts Jurgen Hus Alex Maes Gino Malfait Jan Meers Jos Vermijl

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	8
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Bouw bso 2 en Ruwbouw bso 3	8
3.2 Hout bso 2 en Houtbewerking bso 3	10
3.3 Schilderwerk en decoratie bso 2 en bso 3	11
3.4 Wiskunde in de A-stroom van de eerste graad en in Bouwtechnieken en Houttechnieken tso 2 en tso 3	12
3.5 Muzikale opvoeding in de A-stroom en de B-stroom van de eerste graad	14
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Professionalisering	16
4.2 Begeleiding	17
4.3 Evaluatie	18
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7. ADVIES	24
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	24

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De drie instellingen VTI 1, VTI 2 en VTI eerste graad, die samen het VTI Roeselare vormen, hebben een breed studieaanbod binnen de nijverheidstechnische sector. Zij bieden, naast een eerste graad A en B, een waaier van studierichtingen aan uit de studiegebieden Auto, Bouw, Hout, Koeling en warmte en Mechanica-elektriciteit. De scholen delen hun infrastructuur met een Centrum voor Leren en Werken en een Centrum voor Volwassenenonderwijs.

Heel wat leerlingen studeren verder en behalen behoorlijke resultaten in het hoger onderwijs, vele anderen stromen vlot door naar de arbeidsmarkt. Het erkenningsonderzoek wijst echter uit dat de leerplandoelen van enkele structuuronderdelen uit de focus nog in onvoldoende mate worden gerealiseerd. Het betreft de vakken van het specifiek gedeelte in de basisopties Industriële wetenschappen en Mechanica-elektriciteit, het beroepenveld Elektriciteit-metaal in het beroepsvoorbereidend leerjaar en de studierichting Basismechanica in de tweede graad beroepssecundair onderwijs. Aan de basis van deze tekorten liggen vooral het te weinig leerplangericht werken, de implementatie van nieuwe geïntegreerde leerplanconcepten en de beperkte bewaking van de leerplanrealisatie door het beleid.

Er worden veel inspanningen geleverd om in voldoende leermiddelen en logistieke steun te voorzien, vooral wat betreft de technische en praktische vakken. De meeste labo's, vaklokalen en werkplaatsen in de vestigingsplaats Roeselare voldoen aan de eisen van een krachtige leeromgeving. Hier en daar is de accommodatie nog ontoereikend om aan de huidige onderwijsverwachtingen te voldoen en zijn, onder meer omwille van gebrek aan ruimte, ingrepen noodzakelijk. De infrastructuur in de vestigingsplaatsen Ardooie en Rumbeke voldoet echter niet aan de verwachtingen met betrekking tot woonbaarheid en veiligheid. Hoewel nagenoeg alle recente leerplannen veiligheid en welzijn vooropstellen, besteden een aantal leraren daar te weinig aandacht aan, zodat de attitudes met betrekking tot het veilig werken bij heel wat leerlingen nog te wensen over laten.

In de scholen heerst over het algemeen een aangenaam leer- en leefklimaat. De leerlingenbegeleiding hanteert een goed uitgebouwd leerlingvolgsysteem en heeft aandacht voor de toenemende zorgvraag vanwege de instroom van leerlingen met specifieke kenmerken. De vorm en de inhoud van de leerbegeleiding daarentegen kan sterker worden uitgebouwd. Ondanks stimulansen vanuit het beleid zijn leraren, vakgroepen en middenkader nog te weinig betrokken bij het concretiseren van de leerbegeleiding. De schoolleiding kent de problematiek, maar oefent weinig systematisch toezicht uit op de naleving van ter zake gemaakte afspraken.

Hoewel de scholen de regelgeving rond motivering van attesten goed toepassen, kenmerkt een tekort aan professionalisering de evaluatiepraktijk. Wat haar inhoudelijke vorm betreft is de leerlingenevaluatie gedelegeerd naar de vakgroepen. Schoolbreed zijn daarrond weinig transparante afspraken gemaakt. De resultaten zijn dan ook leraar-, vak- of studiegebied-gebonden. Op sporadische uitzonderingen na evalueren de leraren overwegend klassiek en stemmen hun evaluatiepraktijk nog onvoldoende af op het profiel van de diverse studierichtingen, de concrete leerdoelen, het competentie-ontwikkellend leren en de vernieuwende aspecten rond de hedendaagse onderwijspraktijk. Voor de geïntegreerde proeven is een degelijk evaluatiesysteem in gebruik.

Wat de rapportering betreft, worden de praktische afspraken voor de puntenverdeling meestal gerespecteerd. De commentaren in de rapporten bestaan echter hoofdzakelijk uit vaststellingen met betrekking tot studiehouding, maar verstrekken zelden transparante informatie over het remediëren van tekorten.

De schoolspecifieke aanvangsbegeleiding verloopt in samenwerking met de scholengemeenschap en de schoolleiding is sterk betrokken. Het geheel is gestructureerd en kwaliteitsvol uitgebouwd. Het onthaal, de begeleiding en de coaching zijn in handen van goed opgeleide mentoren. Daarnaast krijgt elke beginnende leraar ook nog een peter of meter voor de vakspecifieke begeleiding. De drie jaar durende trajectbegeleiding krijgt veel appreciatie. De begeleiding en de evaluatie zijn strikt gescheiden.

Belangrijke sterktes van het personeel zijn: de zorg voor de leerlingen, de verbondenheid met de school en de inhoudelijke vakbekwaamheid. De structuren voor participatieve besluitvorming en visieontwikkeling zijn aanwezig en de schoolleiding biedt ruime kansen aan het personeel om op persoonlijke en creatieve wijze het curriculum te realiseren. Er wordt in vertrouwen beroep gedaan op hun verantwoordelijkheidszin om beleidsbeslissingen te implementeren. Om de beoogde effecten van de ontwikkelde beleidsvisies en de genomen beslissingen te bereiken, ontbreken nog de uitwerking en de toepassing van voldoende concreet geformuleerde doelen op school- en vakkenniveau. Dit vraagt ondersteuning via actieplannen, procedures, richtlijnen en instrumenten. Voldoende toezicht op de realisatie mag niet ontbreken.

Er worden gegevens verzameld over diverse elementen van het schoolgebeuren en er wordt deelgenomen aan externe evaluaties. Een coherent cyclisch systeem, met aandacht voor alle volgende stappen in de kwaliteitszorg en gericht op zowel het zorg- als het onderwijskundig luik van de schoolwerking, kan bijdragen tot het borgen van de kwaliteitsvolle aspecten, het succesvol aanpakken van werkpunten en het wegwerken van tekorten.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	AV wiskunde AV muzikale opvoeding	
Graad 1	B	AV muzikale opvoeding	
Graad 1	Bouw - Hout	AV muzikale opvoeding	
Graad 1	Bouw- en houttechnieken	AV wiskunde AV muzikale opvoeding	
Graad 2	BSO Bouw		PV bouw TV bouw
Graad 2	BSO Schilderwerk en decoratie		PV schilderen en decoratie TV schilderen en decoratie
Graad 2	BSO Hout		PV hout TV hout
Graad 2	TSO Bouwtechnieken	AV wiskunde	
Graad 2	TSO Houttechnieken	AV wiskunde	

Graad 3 BSO Ruwbouw		PV, TV en stage bouw TV bouw/elektromechanica
Graad 3 BSO Schilderwerk en decoratie		PV, TV en stage schilderen en decoratie
Graad 3 BSO Houtbewerking		PV, TV en stage hout/meubelmakerij/ schrijnwerkerij
Graad 3 TSO Bouwtechnieken	AV wiskunde	
Graad 3 TSO Houttechnieken	AV wiskunde	

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Bouw bso 2 en Ruwbouw bso 3

Voldoet

Motivering

- Van deze structuuronderdelen werden de administratieve vakbenamingen PV, TV en stage bouw en TV bouw/elektromechanica doorgelicht. De school gebruikt 'praktijk' en 'realisaties technologie bouw' in de tweede graad en 'praktijk', 'technisch tekenen' en 'toegepaste elektriciteit en mechanica' in de derde graad als pedagogische vakbenamingen. De leerplandoelstellingen van dit specifiek gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd.
- De jaarplannen geven een overzicht van de geprogrammeerde oefeningen, waarbij de moeilijkheidsgraad en de graduele opbouw bewaakt worden. Bij het registreren van de doelen en de leerinhouden op de kruistabellen wordt de overeenstemming tussen technologie en praktijk nagestreefd. De planningsdocumenten worden doorgaans niet gebruikt als werkinstrumenten en de lay-out kan gelijkgericht. Tal van leraren waren in het verleden betrokken bij leerplancommissies. Dit resulteert in een juiste benadering van de leerplanvisie en de implementatie er van.
- Het opzet van de meeste projecten in de tweede graad is het aanleren van de basis bouwtechnieken vertrekkend vanaf de fundering, het opgaand metselwerk met kleine muuropeningen en kleine overspanningen, aangevuld met enkele basistechnieken van de ruwbouwafwerking. Deze invulling biedt ook een oriënterend karakter en moet de leerlingen in staat stellen een keuze te maken tussen de studierichtingen Ruwbouw, Ruwbouwafwerking en Bouwplaatsmachinist van de derde graad.
- De projecten van de derde graad stellen de realiteitswaarde aangepast aan het beheersingsniveau van de leerlingen voorop en zijn erop gericht om het inzicht in duurzaam bouwen te versterken. De meeste projecten zijn qua concept gelinkt met

nieuwe constructiemethodes van bouwknooppunten toegepast in de eengezinswoningbouw. De projecten binnen de school kennen een grote diversiteit waar zowel renovatie als uitbreidings- en omgevingswerken deel van uitmaken. De basiscompetenties van de bekister en de betonstaalvlechter zijn in tal van projecten geïntegreerd. De ict-vaardigheden van de leerlingen zijn behoorlijk. De opleiding voorziet in een optimale afstemming tussen de ruwbouwwakman en installateur. De school engageert zich om externe bouwprojecten onder 'peterschap' van bouwbedrijven op te richten. Dit gebeurt onder de vorm van werkplekleren met aandacht voor nieuwe technologieën, waarbij de materialen en machines geleverd worden door de aannemer. Deze visie wordt onder andere verwezenlijkt via het MMOP-passiefproject² waar samenwerking, duurzaam bouwen, milieu en permanent vormen met elkaar verzoend worden. De levensechte bouwpraktijk werkt bij de meeste leerlingen stimulerend en motiverend. De degelijk aangeboden technieken vormen een goede basis om een specialisatiejaar aan te vatten. Geregeld worden werf- en beursbezoeken gehouden om de leerlingen te confronteren met hun toekomstig werkterrein.

- De meeste projecten worden voorafgegaan door een voorstudie ondersteund door bouwplannen en technische gegevens. In een aantal gevallen kan het cursusmateriaal verzorgder en meer gestructureerd aangereikt worden. Veelal wordt de opdrachtschrijving summier opgevat.
- De leerlingen worden opgeleid en begeleid door een professioneel ingesteld lerarenteam. Door de sterke complementariteit van de leraren is de afdeling in staat om steeds vernieuwende projecten aan te pakken en haar grenzen te verleggen. Toch slaagt het team er voorlopig niet in om de bereikte competenties van iedere individuele leerling bij te houden.
- Tijdens zowel de overkoepelende als de niveauspecifieke vakvergaderingen komen diverse thema's aan bod. De nascholingsbehoeften en de eigen werking worden regelmatig gepeild. Enkele leraren van de bouwafdeling zijn ook betrokken bij de Europese projectwerking.
- De school beschikt over voldoende uitrusting. De grote diversiteit van bouwprojecten en de uitgewerkte knooppunten in de werkateliers en de vaklokalen worden steeds als didactische ondersteuning gebruikt tijdens de opbouw van de oefeningen. Voor traditionele en systeembekistingen is een aparte werkruimte voorzien. Niet iedereen neemt een goede veiligheidsattitude aan. Zo wordt de verplichting voor het dragen van een veiligheidshelm niet systematisch nageleefd.
- De school organiseert blokstage. Hoewel het blokstagedocument degelijk en overzichtelijk is opgesteld, worden de evaluatierubrieken door zowel de mentor als de stagebegeleider nauwelijks ingevuld. De uitgevoerde bouwactiviteiten, weergegeven in kernwoorden, worden schematisch in het stageschrift bijgehouden. Voorafgaand aan de stage wordt geen stageactiviteitenlijst opgesteld. Voor de stage is een evaluatieschema ontwikkeld waar vooral attitudes worden gecheckt. Jaarlijks worden bouwbedrijven uitgenodigd en geïnformeerd over de doelstellingen van de stages. De afdeling maakt van de gelegenheid gebruik om een award voor 'het beste stagebedrijf van het vorige schooljaar' uit te reiken.
- De gip³-opdracht is heel beperkt omschreven en legt geen link met het opleidingsprofiel van de gevolgde studierichting. Daarentegen zijn de dossiers en de realisaties goed uitgewerkt en conform met het opzet van de geïntegreerde proef. Het logboek houdt de genomen initiatieven bij. Op geregelde tijdstippen zijn controle- en evaluatiemomenten opgenomen. Zowel het proces als het eindproduct krijgt voldoende aandacht. Er zijn voor de gip evaluatiecriteria uitgewerkt voor de tussentijdse rapporten. In het dossier is ook een evaluatieformulier voor de taalmentor opgenomen.

² MMOP staat voor 'Milieu en MobiliteitsOpleidingsPark'

³ Geïntegreerde proef

- De evaluatiemethodiek is vrij klassiek. De gebruikte evaluatievormen beantwoorden onvoldoende aan de evaluatiekenmerken validiteit, betrouwbaarheid, efficiëntie, objectiviteit, transparantie en normering. De aansturing van de evaluatiepraktijk door het beleid kan beter. Zowel de formulering als de representativiteit van de meeste toetsvragen is behoorlijk.
- Door de sterke connectie met bouwbedrijven en de materialenindustrie kan de school regelmatig rekenen op extra ondersteuning. Deze contacten bevorderen eveneens de tewerkstellingsmogelijkheden, hoewel doorstroom naar de bouwsector door de leraren als te beperkt wordt ervaren.

3.2 Hout bso 2 en Houtbewerking bso 3

Voldoet

Motivering

- Van deze structuuronderdelen werden de administratieve vakbenamingen PV en TV hout en PV, TV en stage hout/meubelmakerij/schrijnwerkerij onderzocht. De school hanteert eigen pedagogische vakbenamingen. De leerplandoelstellingen van dit specifiek gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd.
- In tegenstelling met de vorige doorlichting worden de jaarplannen nu per graad op een uniforme wijze uitgewerkt. Toch is de evenwichtige spreiding van de projecten en de thema's niet volledig transparant en komen de onverwachte wijzigingen niet tot uiting in de jaarplanningen. De kruistabellen vermelden alleen de leraren die verantwoordelijk zijn voor de opname van bepaalde leerplandoelstellingen en de leerinhouden in de vooropgestelde projecten. Doorgaans zijn de lessenroosters voor de klassen evenwichtig opgesteld en wordt de versnippering van de lerarenopdrachten redelijk bewaakt. De grootte van de klasgroep in de praktijklessen is meestal beperkt.
- De gedragen visie stelt de ecologische benadering van ieder project centraal, zonder afbreuk te doen van de industrieelgerichte uitvoerbaarheid. Het lerarenteam slaagt er in om vanaf de tweede graad, de leerlingen bewust te maken dat het omgaan met duurzame materialen start in de fase vóór het ontwerp. Alle projecten zijn functioneel opgevat om de afvalberg te reduceren. Het bepalen van de vormgeving berust op de toepassing van goede ergonomische verhoudingen.
- De leerlingen zijn betrokken bij de conceptbepaling en krijgen hierdoor een bepaalde verantwoordelijkheid toegeschoven. Het voorzien van ruimte voor eigen inbreng bevordert hun motivatie en engagement om opdrachten kwaliteitsvol af te werken. Deze ondernemerschapgetinte invalshoek brengt een meerwaarde aan de aangeboden opleiding.
- De beide structuuronderdelen bieden een brede waaier van hedendaagse projecten aan waar het realiseren van meubilair of interieurelementen de meeste aandacht krijgt. De invulling van de component buitenschrijnwerk, meer bepaald de uitvoering van ramen en deuren, is beperkter in het programma opgenomen. Voor het plaatsen van ramen en deuren volgen de leerlingen een opleiding van enkele dagen bij een extern opleidingscentrum of worden deze inhouden via een beurtroelsysteem op school aangeleerd. Regelmatig worden trappen geconstrueerd, maar het valt eerder moeilijk aan te tonen of alle leerlingen individueel of in team hierbij betrokken zijn. De realisatie van een houtskeletbouw gebeurde in samenwerking met andere studierichtingen. Tijdens de opleiding worden het instellen en het bedienen van conventionele en gestuurde machines stelselmatig en op een veilige manier aangeleerd, met aandacht voor tussentijdse kwaliteitscontroles. De graduele opbouw van de oefeningen is kenmerkend en de afwerkingsgraad van de eindproducten is vrij behoorlijk. De leerlingen beheersen tal van ict-vaardigheden. Het lerarenteam slaagt er voorlopig niet in om de bereikte competenties per leerling bij te houden of op te nemen in het leerlingvolgsysteem dat reeds in de school van toepassing is. De leerlingen kunnen rekenen op advies of bijsturing.

- De integratie bestaat er in dat de leraar bij elk project voldoende theoretisch-technische inhoud aanreikt, voorafgaand aan of tijdens de praktische uitvoering. Meestal zijn de cursussen verzorgd uitgewerkt, maar gelijkvormigheid ontbreekt. De gestructureerde teksten, onderbouwd met foto's en schema's illustreren dat de bundels zijn aangepast aan het beheersingsniveau van de leerlingen. Voor een aantal leerstofgehelen worden leer- of werkboeken gebruikt.
- De school beschikt over een goed uitgerust en deels semi-industrieel machinepark. De kleinere apparatuur beantwoordt aan de actuele noden. De montageruimte is gecompartmenteerd van de machinezaal. Doorgaans worden de veiligheidsvoorschriften gerespecteerd. De vaklokalen zijn ingericht als krachtige leeromgevingen met multimedia en talrijke aanschouwelijke didactische panelen.
- De vakwerkgroep is professioneel ingesteld en gebruikt op een verantwoorde wijze de ruimte die het beleid geeft om de eigen onderwijsvisie creatief uit te bouwen. Naast de regelmatige vakvergaderingen met alle leraren van het studiegebied houdt functioneren aparte werkteams.
- Hoewel de opdracht van de geïntegreerde proef zwak is omschreven en weinig richtinggevend is, zijn de meeste uitvoeringen en dossiers verzorgd uitgewerkt. Een handleiding dient ter ondersteuning. Bij de organisatie van de blokstage ontbreken de stageactiviteitenlijsten.
- Beide studierichtingen passen permanente evaluatie toe. Het evalueren van de stage gebeurt met een beoordelingslijst waarop aandachtspunten vermeld staan. De leerling, de mentor en de stagebegeleider maken in samenspraak een inschatting van de attituden en de vaardigheden van de voorbije stageperiode. Voor het tussentijdse rapport van de geïntegreerde proef is een aantal duidelijke criteria opgesteld. Er gaat evenveel aandacht naar de proces- als de productevaluatie.
- De doorstroom naar de arbeidsmarkt wordt in de mate van het mogelijke opgevolgd, maar de tewerkstelling in de sector zou voor de meeste leerlingen vlot verlopen.

3.3 Schilderwerk en decoratie bso 2 en bso 3

Voldoet

Motivering

- In deze structuuronderdelen zijn de vakken met administratieve vakbenamingen PV, TV en Stage Schilderen en decoratie doorgelicht. De school hanteert eigen pedagogische vakbenamingen. De leerplandoelstellingen van dit specifieke gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd.
- De planning van de leerplandoelstellingen en de leerinhouden is per graad veeleer globaal opgevat. Over de gehele studierichting wordt de leerlijn op basis van nieuwe technieken en verfrissende ideeën gradueel opgebouwd. Naar mate de leerlingen vorderen worden steeds grotere projecten aangepakt met het zo realistisch mogelijk aanleren van de vaardigheden als doel. De jaarplannen worden echter nog te beperkt als werkinstrumenten gehanteerd. De aanpak en de lay-out van de planningsinstrumenten zijn eerder bescheiden uitgewerkt.
- De visie van het lerarenteam bestaat er enigszins in om vertrekkend van de doelen de creativiteit bij de leerlingen maximaal te laten ontwikkelen. Hiervoor wordt ruimte voor artistieke eigenheid en persoonlijke inbreng van de leerlingen centraal gesteld. Deze open aanpak werk motiverend, maar vraagt van het lerarenteam een gerichte en gestuurde aanpak.
- Jaarlijks worden een aantal thema's vooropgesteld en er gebeurt een controle of de doelen voldoende zijn opgenomen. Afhankelijk van de specialiteit van de leraar worden de thema's toebedeeld. De theoretische basisbeginselen in de tweede graad zijn goed uitgewerkt en fungeren meestal als aanzet om de praktijkoefeningen te ondersteunen. Het leertraject wordt fragmentarisch opgebouwd met ruimte voor innovatie. De leerlingen krijgen stapsgewijs de kans om technieken eigen te maken en om het

zelfvertrouwen te bevorderen. Bij het bepalen van de thema's en de projecten in de derde graad wordt het werken in natuurgetrouwe en verschillende omgevingen als uitgangspunt vooropgesteld. In deze omstandigheden wordt er veelal met duurzame materialen gewerkt. Dit projectwerk, waarbij soms 'een klant' als opdrachtgever fungeert, brengt niet alleen het levensechte tot uiting maar werkt motiverend voor de leerlingen en bevordert eveneens de beroepsfierheid. Hoewel het portfolio van de gemaakte tekeningen en schilderwerken in de tweede graad zinvol zijn en de creaties in de derde graad de realiteit illustreren, worden de bereikte competenties per leerling nauwelijks bijgehouden. Onder andere door het complementaire vak toegepaste informatica worden de ict-vaardigheden van de leerlingen aangescherpt. De verdere onderbouwing van de praktijk- en theorielessen gebeurt via bedrijfs- en vakbeursbezoeken.

- Van een aantal projecten zijn de theoretisch-technische bundels degelijk uitgewerkt. De syllabi voor kleurenleer en verftechnologie zijn overzichtelijk opgebouwd. Toch missen de cursussen uniformiteit.
- De afdeling beschikt over voldoende apparatuur en producten.
- De leerlingen worden onderwezen door een professioneel lerarenteam dat oog heeft voor de leefwereld en de talenten van de leerlingen. De individuele begeleiding tijdens het leerproces is sterk. De vakwerkgroep bespreekt regelmatig actuele thema's en zoekt oplossingen voor de noden. Het behandelen van pedagogisch-didactische thema's is eerder beperkt.
- De school organiseert twee weken blokstage waarbij het voorstel van de leerling bepalend is voor de keuze van de stageplaatsen. Leraren ervaren dat zowel de jongens als de meisjes voldoende kansen krijgen in de nabijgelegen schildersbedrijven. In de stagedossiers ontbreken stageactiviteitenlijsten.
- De opdracht van de geïntegreerde proef is summier opgesteld, maar de uitwerking van bepaalde dossiers en realisaties is voortreffelijk.
- Het evaluatiesysteem is weinig vernieuwend. Veelal komen kennisgerichte herhalingsvragen aan bod bij de toetsen. Om bepaalde werken naar inhoud en vorm te kunnen waarderen en in te schatten, worden deze in team besproken. Toch is er een gemis aan een objectieve evaluatiemethode. De school kiest voor permanente evaluatie, maar dit begrip wordt verschillend geïnterpreteerd en toegepast. De dagelijkse quoterings is weinig gebaseerd op duidelijke criteria.
- De contacten met de industrie zijn sterk en dit bevordert de goede doorstroom van de leerlingen naar de sector.

3.4 Wiskunde in de A-stroom van de eerste graad en in Bouwtechnieken en Houttechnieken tso 2 en tso 3

Voldoet

Motivering

- De vaststellingen slaan op de basisvorming van de bovenvermelde studierichtingen. De eindtermen en leerplandoelstellingen van het graadleerplan in de eerste graad A-stroom (D/2009/7841/003), in de tweede graad tso (D/2002/0279/048/d) en in de derde graad tso (D/2004/0279/024/c) worden in voldoende mate gerealiseerd. In alle leerjaren is de aanbreng van de leerstof evenwichtig, met diepgang en met een relatief hoog niveau.
- In de eerste graad beantwoordt de vakgroep zowel in de lessen als in de evaluatie aan de verwachtingen rond de tijdsbesteding aan de verschillende clusters van doelstellingen (1A: 90% elementair + basis; 2A: 70% elementair + basis). De vakgroep besteedt in de eerste en de tweede graad bewust aandacht aan het onderhoud van de rekenvaardigheden zoals geëist in de leerplannen, zowel in de lessen als in de evaluatie.

- In de tweede graad staat de leerplanrealisatie in sommige lesgroepen onder druk omwille van een samenspel van factoren. Vooral de overwegende leerboekgerichtheid versus leerplanleerplangericht zet een rem op een vlotte leerplanrealisatie. Men is nog zoekende om ict op een functionele wijze in het onderwijsleerproces in te schakelen. Uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem en de evaluatieresultaten blijkt dat een aantal leerlingen niet beantwoorden aan het verwachte profiel van de studierichting, vooral rond inzet, waardoor de voortgang van de leerplanrealisatie vertraagt.
- In de derde graad is de vakgroep, ondanks enkele goede aanzetten, nog zoekende om het 'mathematiseren en oplossen van problemen' conform de verwachtingen in het leerplan aan te pakken. Rond mathematiseren zijn er ook initiatieven in de eerste en de tweede graad.
- De vakgroep wil kwalitatief hoogstaand wiskundeonderwijs bieden aan technische geïnteresseerde jongeren, meer zelfs dan de verwachtingen in het leerplan. Het bereiken van dat niveau lukt overwegend goed. Toch zijn er enkele knelpunten. Men schakelt relatief snel over van de basisleerstof naar een aanbod van verdiepings- en uitbreidingsoefeningen in de leerboeken. Hierdoor blijft de basisleerstof niet altijd even vlot beklijven. De klemtoon ligt in de eerste en de tweede graad overwegend op de oplossing van relatief veel (technisch moeilijke) oefeningen uit het leerboek en in minder mate op het inoefenen en verwoorden van de nodige denkpatronen of heuristieken. In de derde graad zijn de lessen in beperkte mate afgestemd op het profiel van de studierichtingen.
- De algemene eindterm in verband met ict (eindterm⁴ 7) en de ict-verwachtingen in de vakoverschrijdende eindtermen en in de leerplannen worden in voldoende mate gerealiseerd, maar er zijn nog groeikansen. De vakgroep kan rekenen op een hard- en softwarematige ondersteuning vanuit het lokale beleid, aangevuld met didactische ict-ondersteuning op basis van bijzonder pedagogische taken. Het digitaal platform wordt op administratief vlak functioneel benut. Het inschakelen van het leerplatform in het onderwijsleerproces kent verschillende snelheden, gaande van zeer intensief tot zeer sporadisch.
- De aandacht voor een algemeen verzorgd taalgebruik en de instructietaal variëren van zeer actief bij de meerderheid tot veeleer passief. De aandacht voor de ontwikkeling van de communicatievaardigheden van de leerlingen krijgt te weinig ruimte door de nadruk te leggen op het afwerken van de verdiepings- en uitbreidingsoefeningen in de leerboeken. De agenda's worden gecontroleerd door de klastitularis, maar zelden door de vaktitularis.
- De congruentie tussen de leerplandoelen en de evaluatie is zeer goed. De toetsen geven aanleiding tot een consistente beoordeling en er wordt in de evaluatie overwegend rekening gehouden met het profiel van de klasgroep. Deze elementen tonen aan dat de evaluatie valide, betrouwbaar en representatief is. Men hanteert vooral een testcultuur en integreert zelden elementen van een evaluatiecultuur⁵, hoewel de eindtermen en de leerplannen naast kennis en vaardigheden ook vakgebonden attitudes⁶ benadrukken. De implementatie van alternatieve evaluatievormen is veeleer sporadisch. Evaluatie is onderwerp geweest van een vakvergadering, maar de uitvoering van de afspraken is leraargebonden.
- De proefwerken worden overwegend in overleg opgesteld. Ze hebben een relatief hoge moeilijkheidsgraad. Sommige proefwerken in de eerste en de tweede graad zijn wat volumineus. De resultaten zijn in alle graden vrij normaal verdeeld met hier en daar enkele uitschieters zowel naar boven als naar beneden. De gemiddelde resultaten voor

⁴ Bij het oplossen van wiskundige problemen functioneel gebruik maken van ict.

⁵ In een testcultuur staat vooral het beoordelen van kennis centraal; in een evaluatiecultuur ligt de klemtoon meer op de begeleidende functie van de evaluatie en gaat meer aandacht naar vaardigheden en attitudes.

⁶ Deze doelstellingen zijn gerelateerd aan de vakgebonden eindtermen wiskunde eerste graad (ET 41-47), tweede graad tso (ET 6-11) en derde graad tso (ET 8, 9, 17).

wiskunde sporen, op enkele uitzonderingen na in de derde graad, overwegend goed met de resultaten voor de andere vakken.

- De leerlingen worden met veel zorg als persoon benaderd. De zorgbreedte van de leraren uit zich positief in bijwerklessen, inhaallessen of het geven van extra taken voor instromers of leerlingen met leerachterstand. Eventuele leerstoornissen worden aangepakt met sticordi⁷-maatregelen en bijkomende studiebegeleiding.
- De integratie van 'leren leren' in het onderwijsproces is leraargebonden. Iedereen reikt wel studietips, planningsroosters of een vademecum aan, maar voor een structurele aandacht voor het 'leren leren' in de lessen zijn er nog groeikansen. Het zelfstandig werk van de leerlingen wordt door de meerderheid van leraren inge oefend via
- remediëringsoefeningen, onderzoeksopdrachten, zelfstandige studie, ict-opdrachten of zelfevaluatie.
- Om de eigen onderwijskwaliteit te toetsen en de leerlingen te enthousiasmeren voor wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten (wedstrijden, olympiades, peilingen) met telkens goede resultaten. De resultaten van de recente peilingsproeven wiskunde in de A-stroom (en voor het leergebied wiskunde in het baso) hebben nog geen aanleiding gegeven tot discussie over de eigen onderwijskwaliteit en de gewenste veranderingen of te borgen van de methodes. Aanvullend is de aandacht voor de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs veeleer informatief (baso-fiche, soms diagnostische toetsen).
- Kenmerkend voor deze vakgroep is de dynamiek en het enthousiasme waarmee de vakgroep wordt gecoördineerd. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Via een uitgebouwd netwerk kan de vakgroep zich beroepen op de knowhow vanuit de stuurgroep wiskunde West-Vlaanderen en de schooloverstijgende werkgroep wiskunde binnen de SG Sint-Michiël. Het formele overleg bevat naast praktische en organisatorische afspraken ook vakinhoudelijke onderwerpen zoals leerplanstudie, discussie over werkvormen en het uitwerken van leerlijnen. Binnen de vakgroep is er een goed evenwicht tussen de individuele en de collegiale professionaliteit. De gelijkgerichtheid rond de verschillende onderwijsprocessen wordt in de doorgelichte structuuronderdelen beter gerealiseerd in de eerste en de tweede graad dan in de derde graad.
- Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting heeft een meerderheid van leraren uit de vakgroep vakgerichte en algemeen pedagogische nascholingen gevolgd. De multiplicatie van de inhoud is voldoende.
- De leermiddelen om de doelstellingen te realiseren voldoen. De inrichting van sommige leslokalen is echter elementair en biedt weinig inhoudelijke meerwaarde aan een krachtige leeromgeving.

3.5 Muzikale opvoeding in de A-stroom en de B-stroom van de eerste graad

Voldoet

Motivering

- De leerplanrealisatie voldoet, zowel voor de A- als de B-stroom. De leerplandoelen worden degelijk en evenwichtig behandeld. De leerplaninhouden worden goed afgestemd op de specifieke doelgroepen en resulteren in een interessant en specifiek leerstofaanbod voor beide stromen van de eerste graad.
- Zoals in de visie van de leerplannen vastgelegd, ligt de klemtoon bij het verstrekte muziekonderwijs op de muziekbeleving en het plezier bij het omgaan met muziek. De omzetting van deze leerplanvisie naar de klasvloer is geen sinecure. Deze lukt echter bijzonder goed omdat het muziekonderwijs vertrekt vanuit een sterke betrokkenheid op de leerlingen en de lesgroepen.

⁷ Sticordi is een letterwoord dat staat voor **S**timuleren, **C**ompenseren, **R**elativeren, **R**emediëren en **D**ispenseren.

- Het muziekplezier krijgt onder meer gestalte via de realisatie van de leerdoelen m.b.t. de muziekpraxis. De leerdoelen inzake het vocaal musiceren worden behandeld met aandacht voor de rubrieken die in de leerplannen worden vooropgesteld. Het verdient aanbeveling om het inzingen bij de leerlingen nog explicieter te kaderen als groeien naar alsmáar beter zingen. Aspecten als houding, ademhaling, dictie, ritme, intonatie, expressie kunnen zo in een meer bewuste leerlijn geplaatst worden.
- Het ingezette liedrepertoire stemt overeen met de leerplancriteria en draagt bij tot het muziekplezier.
- Het instrumentaal musiceren wordt goed ingekleurd overeenkomstig de specificiteit van de verschillende lesgroepen. De haalbaarheid wordt daarbij voor ogen gehouden en het is positief dat dit instrumentaal musiceren soms wordt gekoppeld aan ander vakkenonderwijs.
- Het muziekbeluisteren wordt degelijk behandeld en is vooral in de A-stroom gekoppeld aan een degelijke leerlijn van verkennen en herkennen van zangstemmen, instrumenten en vocale en instrumentale formaties. Uit de evaluaties blijkt dat de leerwinst bij de behandeling van deze leerinhouden goed is. De luistervoorbeelden zijn representatief en goed qua timing; de geluidsweergave is degelijk. De omvang van het beluisterde repertoire binnen de eerste graad is heel omvangrijk en vertrekt vanuit een genrevrije benadering.
- Spreken over muziek (leerdoel 'verwoorden') krijgt aandacht, onder meer via interessante oefeningen 'Speakers Corner'. De inspanningen voor het leerdoel 'verwoorden' zouden nog sterker kunnen gerelateerd worden aan het taalbeleid op schoolniveau. Lesobservaties laten immers bij de leerlingen een sterke 'couleur locale' horen die oproepen tot grote aandacht voor het streven naar vorderingen op het vlak van taalbeheersing.
- Uit gesprekken en lesobservaties blijkt dat de leerlingen graag naar de muziekles komen. Het lesgebeuren verloopt ordelijk en dit vanuit heldere afspraken en stipte opvolging. Er wordt ook gebruik gemaakt van verschillende werkvormen. De lesvariatie wordt bewaakt door het voorzien van heel wat verschillende muzikale omgangsvormen binnen eenzelfde lesuur.
- Het muziekonderwijs wordt ook versterkt door een aantal gevarieerde en leerrijke concerten, met duidelijke link naar de leerplanrealisatie. Er worden veel inspanningen geleverd om tot een selectie van interessante concerten te komen.
- Er gebeuren aanzienlijke inspanningen inzake de leerbegeleiding. Er wordt gewaakt over realistische leerstofgehelen t.a.v. de draagkracht van de verschillende lesgroepen. Tijdens de lessen worden ook concrete leertips gegeven. Interessant is het inzetten van het digitaal leerplatform als mogelijkheid tot herhaling, repetitie en uitbreiding van gegeven lessen op het tempo van de individuele leerling. Voor het doelmatig gebruik van dit digitaal instrument krijgen de leerlingen duidelijke instructie bij de aanvang van het schooljaar. Het is een rijk gegeven dat de leerlingen via dit kanaal ook alle 'geproefde' muziek opnieuw kunnen beluisteren.
- In de schoolagenda worden de lesonderwerpen duidelijk genoteerd.
- In overleg met de schoolleiding is gekozen voor permanente evaluatie. De evaluatie is goed afgestemd op de verschillende stromen van de eerste graad en brengt een evenwichtige behandeling van de leerplandoelen en leerplaninhouden. In overeenstemming met de geest van de leerplannen vertrekt de evaluatie veelal vanuit luister- en kijkvoorbeelden.
- De opmaak van de proefwerken is degelijk met een duidelijk opgegeven puntenverdeling. Er wordt ook aandacht besteed aan het evalueren van attitudes.
- De participatie aan nascholing, zowel vakgebonden als algemeen pedagogisch, is goed. Er zijn daartoe zowel initiatieven op niveau van de school als van de scholengemeenschap.
- Het muzieklokaal is doorheen de jaren met inspanning uitgebouwd tot een biotoop voor muziekonderwijs. Er wordt doeltreffend gebruik gemaakt van de digitale leermiddelen.

De inrichting van het lokaal leent zich minder tot het groepsmusiceren en dit zowel omwille van de grootte als van de opstelling.

- Tot slot kan gesteld worden dat het muziekonderwijs een mooie bijdrage levert tot de brede en de harmonische vorming van de leerlingen. De inspanningen die voor het verstrekken van het muziekonderwijs worden geleverd, resulteren in een belangrijke bouwsteen ten behoeve van de persoonlijkheidsvorming van de leerlingen. Het muziekonderwijs levert op deze manier het noodzakelijk artistiek aandeel binnen het geheel van de basisvorming.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid,
- ondersteuning,
- doeltreffendheid,
- ontwikkeling.

Motivering

- De aanvangsbegeleiding is degelijk uitgebouwd. Er is een kwaliteitsvol en schoolspecifiek programma uitgewerkt dat over een schooljaar loopt. Daarbij voorziet ook de scholengemeenschap in een aanvangsprogramma dat over drie schooljaren loopt en een goede samenhang vertoont met het schooleigen aanbod.
- Het mentoraat vormt de hoeksteen binnen deze aanvangsbegeleiding en biedt zowel ondersteuning naar nieuwe leraren als stagiairs en interimarissen. In overleg met de schoolleiding is een zorgvuldig parcours uitgestippeld om elke nieuweling snel en adequaat wegwijs te maken binnen de grote school. Bijzonder interessant is daarbij de individuele introductie in het geheel van het digitaal schoolplatform en het schooleigen leerlingvolgsysteem. Vanuit het mentoraat zijn tevens aparte brochures uitgewerkt, afgestemd op de verschillende doelgroepen. De schoolleiding honoreert het mentoraat met uren bijzonder pedagogische taken.
- De aanvangsbegeleiding slaagt er in om een goede introductie te brengen in veel facetten van het schoolleven en het leraarschap. Uit het programma klinkt een toonaard van ondersteunen, stimuleren en professionaliseren van de nieuwe leraren. Voor vakspecifieke begeleiding en info voorziet de aanvangsbegeleiding ook in een meter of peter wat veelal de instap bevordert in de eigenlijke vakgroepwerking.
- Het mentoraat gaat zorgzaam om met de vragen en ervaringen van de nieuwe leraren. Vooral de rondetafelgesprekken bieden een forum om vertrouwensvol te luisteren naar elkaars bevindingen en indien nodig gezamenlijk naar mogelijke oplossingen te zoeken. Items als klasmanagement, omgang met moeilijk gedrag, inzicht in leerstoornissen zijn voorbeelden van onderwerpen die daarbij te berde komen.
- Het mentoraat heeft aandacht voor reflectie wat onder meer resulteert in regelmatige aanpassing en bijsturing van het programma. Naast het volgen van een specifieke opleiding sturen de mentoren het programma ook bij vanuit de feedback van de nieuwe leraren zelf. De mentoren zijn daarbij alert om de aanvangsbegeleiding uitdrukkelijk en blijvend op maat van de school af te stemmen. De mentoren zijn ook bekommerd voor een goed evenwicht tussen interessant aanbod en haalbaarheid/draagkracht van de nieuwe leraren.

- De aanvangsbegeleiding respecteert de strikte scheiding tussen de begeleiding en de evaluatie. Voor dit laatste doet de schoolleiding lesobservaties gekoppeld aan een gesprek met feedback en afspraken die schriftelijk worden vastgelegd. Uit gesprekken met de betrokkenen blijkt dat deze functioneringsgesprekken vooral gezien worden als scharniermomenten in het groeiproces naar alsmaar professioneler leraarschap.
- Zowel bij de mentoren als de nieuwe leraren blijkt het welbevinden goed. Bij hen die het aanvangsprogramma doormaakten, is er ruime appreciatie voor het aanbod en de inhoud van het programma. De nieuwe leraren zijn bovendien opgetogen over de collegialiteit binnen het lerarenkorps, in het bijzonder over de grote hulpvaardigheid en de oprechte bekommernis. Ook de betrokkenheid en de vlotte bereikbaarheid van de mentoren evenals de laagdrempelige schoolleiding dragen aanzienlijk bij tot het welbevinden van de nieuwe leraren.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid,
- ondersteuning.

Motivering

- De leerbegeleiding heeft t.a.v. de vorige schooldoorlichting een grote sprong voorwaarts gemaakt. Deze vorderingen zijn mede het resultaat van het doorsijpelen en verder verstevigen van de GOK-werking op schoolniveau. Naar verdere professionalisering van de leerbegeleiding als belangrijk segment van de GOK-werking, is het aangewezen om de continuïteit in de coördinatie van de werking gelijke onderwijskansen uitdrukkelijk te bewaken.
- De schoolleiding heeft in samenwerking met de respectieve medewerkers uit het middenkader veel geïnvesteerd in het verruimen van de kennis bij de leraren inzake leerstoornissen. Enerzijds omwille van de beheersbaarheid, anderzijds omwille van verdere professionalisering heeft de school een ruim aantal van de vroeger als specifiek geldende afspraken bij leerstoornissen omgebogen tot afspraken ten behoeve van alle leerlingen. Op deze manier ontstaan meer mogelijkheden voor een meer diepgaander en geïndividualiseerde leerbegeleiding voor de geattesteerde leerlingen. De schoolleiding heeft binnen haar aanwervingsbeleid expliciet gekozen voor het binnenhalen van expertise uit de domeinen van de orthopedagogie en de psychologie. Deze keuze is er vooral omwille van het verder implementeren en multipliceren van specifieke knowhow m.b.t. leerondersteuning.
- Nazicht leert dat er veelvuldig inhaallessen worden gegeven. Uit overzichten blijkt dat deze ruim verkaveld zijn over de vakken en dit gedurende het hele schooljaar. De leraren registreren binnen het leerlingvolgsysteem zowel het lesonderwerp als beknopte toelichting over de probleemstelling en/of leerwinst.
- De huiswerkklas is gerelateerd aan de GOK-werking en biedt individuele leerondersteuning, vooral bedoeld om de diverse aspecten van het 'leren leren' te verwerven. Kiezen voor de huiswerkklas gebeurt in samenspraak van de begeleidende klassenraad, de respectieve leerling en de ouders. De huiswerkklas is een initiatief waarover de ouders zeer tevreden zijn.
- Sinds 2009 organiseert de school na examenperiodes remediëring voor leerlingen met zwakke resultaten. Deze remediëring is opgevat als herhaling van afgebakende leerstofonderdelen via taken en eventueel een controlerende proef. Het initiatief is bedoeld als versterking van de aansluiting met het vervolg van de leerstof. De keuze voor deze remediëring is onderwerp van de begeleidende klassenraad. Uit gesprek blijkt dat dit initiatief een positieve weerslag heeft op de resultaten einde schooljaar en op de attestering.

- Er is heel wat geïnvesteerd om een leerlingvolgsysteem uit te bouwen op maat van de school. De schoolleiding heeft een degelijke strategie ontwikkeld om het systeem te implementeren en te activeren. Er is voorzien in heel wat ondersteuning, zowel in groep als individueel, om adequaat met dit systeem te leren omgaan. Uit onderzoek blijkt dat dit stimuleren inderdaad aanzet tot frequenter gebruik bij een ruim aantal leraren. De opbouw van het leerlingvolgsysteem etaleert dat de school de leerbegeleiding kadert binnen het geheel van de leerlingenbegeleiding en dat deze loopt vanaf het intakegesprek tot het schoolverlaten.
- Om het leren en studeren te stimuleren, maken sommige leraren gebruik van een digitaal leerplatform. Via dit kanaal krijgen de leerlingen de mogelijkheid om op eigen tempo leerstof te herhalen, oefenen of voorbereiden. Dit soort leerkanalen kan verder worden verruimd. De schoolleiding roept de leraren op om vooral binnen de les aandacht te hebben voor de leerbegeleiding. Deze oproep werd geconcretiseerd in tal van concrete tips en aanbevelingen, die geregeld hernomen worden. Het toezicht op de eigenlijke toepassing van deze afspraken gebeurt nog niet systematisch. Dit betekent niet dat de schoolleiding geen weet heeft van aanzienlijke leraar- of vakgebonden verschillen, en bij functioneringsgesprekken komt dit aspect geregeld aan bod.
- In samenhang met de GOK-werking wil de schoolleiding het domein 'leren leren' binnen het vakkenonderwijs sterker aanzwengelen door het aantal lesobservaties te verhogen alsook het screenen van lesmateriaal.
- De schoolleiding responsabiliseert in ruime mate de vakgroepen en technisch adviseurs inzake de concretisering van de leerbegeleiding binnen het vakkenonderwijs. Het verdient aanbeveling om het systematisch toezicht en de opvolging van de leerbegeleiding binnen het vakkenonderwijs vanuit de schoolleiding sterker uit te bouwen.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

Motivering

- De organisatorische contouren van de evaluatiepraktijk zijn door de werkgroep 'evaluatie' en het overlegorgaan 'VACTAS'⁸ gedetailleerd uitgeschreven. De handleiding rond de begeleidende en delibererende klassenraden bevat duidelijke praktische afspraken en wijst op de taken en verantwoordelijkheden van de leden van de klassenraad. De school besteedt veel zorg aan de archivering van de documenten die de rapportcijfers en de eindbeslissingen moeten staven. De verwerking van de evaluatiegegevens wordt geïntegreerd in het digitaal leerlingvolgsysteem. Hierin worden ook alle elementen opgenomen die ondersteunend zijn voor de evaluatie- of rapporteringspraktijk (o.a.: begeleidingsplannen, remediërende maatregelen, huiswerkbegeleiding). Een aantal leraren houdt zich echter niet aan de afspraken van de directie om de remediëringen op te nemen in het leerlingvolgsysteem. Binnen de organisatorische afspraken houdt de school in sterke mate rekening met de regelgeving rond de evaluatie.
- Over inhoudelijke aspecten zoals validiteit, betrouwbaarheid en transparantie bestaan geen schoolbrede afspraken. De inhoudelijke vormgeving van de evaluatie wordt toevertrouwd aan de vakgroepen. Er worden veel instrumenten ontwikkeld om de

⁸ Een overlegorgaan met de directies, de vakcoördinatoren en de technisch adviseurs.

evaluatie uit te werken, maar het resultaat is leraar-, vak- of structuuronderdeelgebonden. De beantwoording aan de kwaliteitseisen van de evaluatie is uiteenlopend maar voldoet op enkele uitzonderingen na.

- De geïntegreerde proef wordt beoordeeld op een aantal proceselementen (65%) en productelementen (35%). De verantwoordelijkheden van alle evaluatoren van de gip zijn duidelijk weergegeven in een taakomschrijving. De evaluatie van de gip voldoet aan de regelgeving⁹.
- In vergelijking met de referentiescholen liggen de resultaten in de studierichtingen met een specifiek technische kwalificatie (de afstudeerrichtingen) overwegend tussen kwartiel 1 en de mediaan. In de studierichtingen met een theoretisch technische kwalificatie (de doorstromingsrichtingen) liggen de resultaten op of net boven de mediaan. Rekening houdend met de relatief goede onderwijskansen van de leerlingen in vergelijking met de referentiescholen rijst de vraag waarom de cijfers die de leerlingenresultaten weergeven niet hoger liggen. Een van de oorzaken is een onevenwicht tussen twee benaderingen. Aan de ene zijde verwachten de leerplannen een streven naar een vlotte competentiegerichtte beheersing en evaluatie van de leerplandoelen met een expliciete aandacht voor de aangereikte heuristieken. Aan de andere zijde focussen de leraren zich vooral op het leerboek met een sterke aandacht voor de technische moeilijkheidsgraad. De meerderheid van de leraren is nog zoekende om op een efficiënte en gelijkgerichte wijze competentiegericht te evalueren en de evaluatiepraktijk af te stemmen op het profiel van de optie, het beroepenveld of de studierichting. Het is een uitdaging voor de school om eenzelfde niveau te borgen, de validering van de studieprestaties te verhogen, de affiniteit met de gekozen studierichting te verbeteren en de goede resultaten in het vervolgonderwijs te verzekeren door het beschreven onevenwicht te herstellen.
- In het bso en in sommige vakken van het tso spreekt men van permanente evaluatie, maar in de realiteit is het vooral de optelsom van de resultaten van taken en toetsen. Permanente evaluatie wordt overwegend verengd tot gespreide productevaluatie. Ook in een aantal documenten krijgt het begrip 'permanente evaluatie' een verkeerde omschrijving. De omschrijving slaat op 'gespreide evaluatie'.
- De leerlingen krijgen leerstofoverzichten in functie van de proefwerken. Er zijn voldoende afspraken om leerlingen met leerstoornissen te ondersteunen tijdens de evaluatiemomenten. De afstemming van de evaluatie op het taalvaardigheidsniveau van de leerlingen is goed.
- Nagenoeg alle vakgroepen staan nog voor uitdagingen om een invulling te geven aan een bredere evaluatiecultuur¹⁰ naast testcultuur rekening houdend met de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen, de leerplandoelen en de aanbevelingen in de leerplannen. De aandacht voor een gericht professionaliseringstraject rond evaluatie is leraargebonden, zodat de implementatie van alternatieve evaluatievormen vooral steunt op individuele deskundigheid.
- Vanaf dit schooljaar experimenteert de school met een digitaal toets- en leerprogramma voor het beheren van toetsvragen, gestructureerde leerstof en oefeningen.
- Het rendement van het onderwijs- en leerproces vertaalt zich in overwegend meer A-attesten, minder C-attesten en gemiddeld meer B-attesten dan in de referentiescholen. In sommige opties en studierichtingen in de eerste en de tweede graad wordt de lat relatief hoger gelegd dan de verwachtingen in de leerplannen waardoor een aantal leerlingen afhaken. Hierdoor is er soms een sterke daling van de retentiviteit in de betrokken studierichtingen.

⁹ Art. 5, §5 en art. 56 van 19 juli 2002 van het Besluit van de Vlaamse regering betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs.

¹⁰ In een testcultuur staat vooral het beoordelen van kennis centraal; in een evaluatiecultuur ligt de klemtoon meer op de begeleidende functie van de evaluatie en gaat meer aandacht naar vaardigheden en attitudes.

- De school verzamelt de resultaten die de leerlingen behalen in het vervolgonderwijs en de cijfers rond tewerkstelling. De tso-leerlingen scoren in het eerste leerjaar van de hogeschool, in zowel de professioneel gerichte bachelor als in de academisch gerichte bachelor hoger dan de leerlingen in de referentiescholen. De school analyseert deze resultaten in het kader van de zelfevaluatie van de attesterings- en adviseringspraktijk. De analyse in functie van de zelfevaluatie in de vakken is leraar- en vakgroepgebonden. Op deze wijze wordt door de betrokken leraren in beperkte mate de basiscompetentie rond evalueren en bijsturen (Besluit van de Vlaamse regering 17/01/2008, o.a. 1.9¹¹) vorm en inhoud gegeven.
- Om zowel de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen als de eigen kwaliteit te toetsen laat de school de leerlingen deelnemen aan externe evaluatiemomenten (o.a. wedstrijden, olympiades, PISA-onderzoek) met overwegend goede tot zeer goede resultaten.
- De evaluatiepraktijk en de rapporteringspraktijk tonen aan dat de school in voldoende mate de kwaliteit wil garanderen van het STEM¹²-onderwijs.

4.3.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid,
- ondersteuning,
- ontwikkeling.

Motivering

- De leerlingen krijgen per trimester drie deelrapporten, drie trimesterrapporten en één jaarrapport. Aanvullend is er in de derde graad ook een gip-rapport. De rapporten zijn opgebouwd uit een numeriek overzicht van de vakresultaten, commentaren van de vakleraren en de klassenraad. De vakcommentaren in de rapporten zijn vooral vaststellend rond studiehouding en te weinig remediërend rond de te verwerven competenties.
- De evaluatiecriteria van de gip zijn voor de leerlingen en de leraar transparant uitgeschreven in een handleiding. Deze criteria worden opgenomen in het rapport van de leerling. Maar de doelen waarop de evaluatie betrekking heeft worden niet vooraf meegedeeld. Ze zitten overwegend impliciet vervat in de uitwerking van de gip. De school verwacht expliciet van de betrokken gip-mentoren, de gip-coördinator en de leraren dat de numerieke evaluatieresultaten worden voorzien van verklarende commentaren. Op deze wijze wil de school tegemoet komen aan de verplichte motivering bij de attestering conform Art. 5 §5 van het Organisatiebesluit rond de gip.
- De school volgt consequent de regelgeving¹³ m.b.t. uitgestelde beslissingen. De B-attesten en de C-attesten worden inhoudelijk gemotiveerd op basis van een gestructureerde vragenlijst en geijkte voorstellen van verwoordingen rond de vakkenresultaten, de resultaten van de gip in de derde graad, het studietraject, de leerhouding, de inzet en de motivatie. Maar de motivering bij een B-attest¹⁴ vermeldt niet altijd de eventuele tekorten voor de vakken die kenmerkend zijn voor de optie, het beroepenveld of de studierichting waarvoor geclausuleerd wordt. In een aantal gevallen clausuleert men voor een studierichting op basis van enkele vakken van de basisvorming die echter in de geadviseerde studierichting(en) dezelfde leerinhouden

¹¹ De leerkracht kan proces en product evalueren met het oog op bijsturing, remediëring en differentiatie.

¹² STEM staat voor Science, Technology, Engineering and Mathematics. Zie ook <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1478-1.pdf>

¹³ Art. 37 van het Organisatiebesluit en Art. 8.1.2 van Omzendbrief so 64.

¹⁴ Zie ook Art. 39, 2 van het Organisatiebesluit en Art. 254, §1 van de Codex Secundair Onderwijs.

aanbieden. De clausuleringen zijn overwegend geformuleerd in functie van het aanbod in de eigen school, waardoor er op basis van de vaktekorten soms onredelijke overgangen mogelijk blijven naar andere onderwijsvormen of studierichtingen. Om de leerlingen en de ouders te begeleiden in hun studiekeuzeproces na de tweede graad heeft de scholengemeenschap een document ontwikkeld rond studieaanbod en oriëntering. Maar dit functioneel document wordt in beperkte mate gehanteerd door de delibererende klassenraden bij de formulering van de clausulering.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De scholen VTI 1, VTI 2 en VTI eerste graad, vormen een pedagogische eenheid. Een gelijkgericht samenwerkend directieteam staat in voor de dagelijkse leiding en telt drie directeurs en twee adjunct-directeurs. Zij kiezen voor een gedeeld leiderschap met afgebakende en elkaar aanvullende taken met betrekking tot de pedagogische en organisatorische aspecten van het schoolgebeuren, de personeelsadministratie en het geïntegreerd zorgbeleid. Namens het schoolbestuur draagt de directeur van VTI 1 de eindverantwoordelijkheid. Deze beleidsstructuur wordt gecommuniceerd naar alle participanten.
- Het team wordt omringd met een middenkader dat bestaat uit twee technisch adviseurs coördinatoren (TAC's) en een aantal technisch adviseurs (TA's) gespreid over de graden en studiegebieden. De toegewezen taken zijn niet steeds vertaald naar transparante afspraken en richtlijnen. Zij zijn in hoofdzaak verantwoordelijk voor de vlotte werking van werkplaatsen en labo's en het degelijk verloop van geïntegreerde proeven en stages. Een aantal onder hen is betrokken bij de invulling van het curriculum vanuit de leerplannen en de daaruit afgeleide opdrachten voor de leraren. Hun aandeel bij het opvolgen van het pedagogisch-didactisch handelen, bij de leerbegeleiding op vakkenniveau en bij het bewaken van de leerplanrealisatie binnen hun studiegebieden en vakgroep(en) is beperkt en niet altijd duidelijk.
- De globale visie van de scholen op de onderwijspraktijk kwam tot stand via een interne werkgroep en is geïntegreerd in hun pedagogisch opvoedingsproject: brede persoonlijkheidsvorming, aandacht voor de ontwikkeling van hoofd, hart en handen, voor gelijke onderwijskansen en zorg voor iedereen. Zij werd omgezet in een aantal, al dan niet recente, specifieke visieteksten rond bepaalde aspecten van de beleidsvoering. Elk van deze teksten bevatten waardevolle en doordachte elementen en keuzes, maar op het vlak van samenhang en concreet geformuleerde doelen kan de school nog meerwaarde creëren.
- Het beleid biedt ruimte en vertrouwen om creativiteit en visieontwikkeling binnen de studiegebieden kansen te geven.
- Momenteel heeft het directieteam echter vooral zicht op en controle over de logistieke processen en over aspecten van de leerlingenbegeleiding, in mindere mate op en over de onderwijskundige processen en de leerplanrealisatie. De implementatie van deze processen en het bewaken van de leerplanrealisatie tot op het studierichtings- en vakkenniveau is toevertrouwd aan het middenkader en de vakgroepen. Het resultaat hangt echter hoofdzakelijk af van de interne kwaliteit van de respectieve vakgroepenwerking die nog vaak vak- en lerarenafhankelijke verschillen vertoont. Opvolging is vereist.
- In het licht van de wijzigende leerlingenkenmerken werkt de directie, vanuit de resultaten van een bevraging, aan een toekomstvisie "back to basic" gericht op het aanbieden van kwaliteitsonderwijs met zowel aandacht voor de leerlingenbegeleiding als voor de realisatie van het curriculum.
- Op het niveau van de scholengemeenschap zijn een medezeggenschapscollege, een onderhandelingscomité en diverse werkgroepen actief. Er is ook een ondernemingsraad en een Comité Preventie en Bescherming op het Werk.

- De scholen beschikken over een schoolraad, een ouderraad en een leerlingenraad. Ook op dit niveau zijn er diverse werkgroepen gevormd, vast en ad-hoc. De directie is in de meeste van deze groepen vertegenwoordigd. Daarnaast is er veel informeel overleg en zijn directieteam en middenkader vlot bereikbaar. Heel wat participanten voelen zich thuis in de school, engageren zich en zijn vakbekwaam.
- Er bestaat geen pedagogische raad, maar de participatieve besluitvorming wordt gedragen door een alternatief orgaan met de naam VACTAS, waarvan de verslaggeving ter beschikking is voor alle personeelsleden. Naast de directie zijn hierin de diverse vakgebieden, studiegebieden, ondersteunend personeel en de pastorale werkgroep vertegenwoordigd. Deze groep (ongeveer dertig leden tegenover 300 personeelsleden) fungeert als beleidsvoorbereidende denktank en dient de communicatie tussen directie, personeel en andere overlegorganen en werkgroepen te faciliteren. Zij werken vooral rond pedagogische en organisatorische casussen. De directieraad neemt hun voorstellen en adviezen mee en koppelt de besluiten terug. De resultaten van het VACTAS-werk vormen een vast punt op de agenda van de andere overlegorganen.
- Uit de bevraging van leraren blijkt dat de besluiten en afspraken gemaakt binnen VACTAS, niet altijd door alle betrokkenen gekend zijn en een aantal personeelsleden en vakgroepen ervaren nog een tekort aan duiding van prioriteiten, verantwoording, sturing en opvolging vanuit de schoolleiding.
- In overleg tussen de algemene directeur en een coördinator is een sensibiliseringscampagne met betrekking tot het talenbeleid opgestart via pedagogische studiedagen en vormingssessies, onder meer met medewerking van de pedagogische begeleidingsdienst. Doel was daarbij de vastlegging van een schooleigen visietekst gekoppeld aan een aantal beginnende initiatieven voor talenbeleid op school. Deze initiatieven zijn veelal kleinschalig, maar evenzeer realistisch en afgestemd op de schooleigen problematiek bij de groei naar een dynamisch talenbeleid.
- Vanuit de vorige schooldoorlichting heeft de school een startblok geplaatst voor een talenbeleid. Dit beleid is nog onvoldoende verankerd in het schoolbeleid en niet gekoppeld aan het schoolwerkplan, onder meer door het activeren van de daartoe opgerichte werkgroep. Het talenbeleid krijgt onder meer concretisering via specifieke ondersteuning bij de geïntegreerde proef door middel van duidelijke schrijfinstructies en de toewijzing van een taalmentor voor elke leerling. De groei naar een vitaal talenbeleid wordt belemmerd door het gebrek aan continuïteit binnen de werking gelijke onderwijskansen. Verder komt voor het talenbeleid vooralsnog geen input vanuit de scholengemeenschap. Vooral de leerlingen sterker maken in het omgaan met het Algemeen Nederlands en het optillen van het beheersingsniveau inzake de spreekvaardigheid vormen een blijvende uitdaging. Het kunnen de ankerpunten worden bij een te ontwikkelen talenbeleidsplan op het profiel van de school.
- De interne communicatie verloopt meer en meer via het digitaal communicatie- en leerplatform. De communicatie met de ouders is goed.
- De school heeft nog geen uitgeschreven visie op interne kwaliteitszorg (IKZ). De genomen acties in het kader van kwaliteitszorg zijn nog onvoldoende gelijkgericht, integraal en cyclisch (plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen) om te kunnen spreken van een kwaliteitssysteem op school-, vakken- en leerlingenniveau dat moet leiden tot concrete verbeterpunten. Dit neemt niet weg dat een aantal initiatieven rond het verzamelen van gegevens en rond zelfevaluatie en het werken met draaiboeken als waardevol kunnen bestempeld worden.
- In de toekomst wenst de schoolleiding gebruik te maken van een professioneel IKZ-model als overkoepelend instrument voor kwaliteitsbewaking.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De toepassing van de regelgeving rond motivering van attesten.
- De organisatie van de geïntegreerde proef.
- Het muziekonderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De uitbouw van het leerlingvolgsysteem.
- De aanvangsbegeleiding.
- De deelname aan externe evaluaties.
- Het rijke aanbod aan Europese projectwerking gekoppeld aan de onderwijskansen inzake sociale vaardigheden en burgerzin.
- De materiële uitrusting in een aantal studierichtingen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De ruimte die gegeven wordt om creativiteit en visieontwikkeling binnen de studiegebieden kansen te geven.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het bewaken van de leerplanrealisatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De gelijkgerichtheid binnen en tussen de vakgroepen.
- De integratie van de leerbegeleiding in het onderwijsproces.
- De implementatie van nieuwe leerplanconcepten.
- Het talenbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De implementatie van beleidsvisies en beslissingen.
- De aandacht voor alle stappen binnen de integrale kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Eric Suys

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Johan Decock